

Produženje krajnjeg roka od 4. travnja

Visoki predstavnik Carlos Westendorp je donio odluku da za tri mjeseca produži rok od 4. travnja za podnošenje zahtjeva za povrat stanarskog prava na stanove u društvenom vlasništvu u Federaciji. Novi krajnji rok je 4. srpnja 1999. godine.

U sukladnosti s tim mijenjaju se Zakon o prestanku važenja Zakona o napuštenim stanovima i Zakon o preuzimanju Zakona o stambenim odnosima. Visoki predstavnik je donio ovu odluku koristeći ovlasti koje su mu dodijeljene Aneksom 10 Daytonskog mirovnog sporazuma i člankom XI Zaključaka konferencije Vijeća za provedbu mira održane u Bonnu u prosincu 1997. godine.

Visoki predstavnik uvažava činjenicu da se proces prijema zahtjeva za povrat stanova značajno poboljšao u proteklih šest mjeseci. Na temelju izvješća o radu općinskih organa za stambene poslove koji je sačinio OHR i druge međunarodne organizacije, izgleda da su za otprilike 75% napuštenih stanova u Federaciji podneseni zahtjevi za povrat stanarskog prava.

Međutim, izvješće također pokazuje da je broj zahtjeva u nekim dijelovima Federacije znatno manji, posebice u pojedinim općinama Unsko-sanskog, Zeničko-dobojskog, Goraždanskog i Hercegovačko-neretvanskog kantona. Ovo ukazuje na mogućnost da nisu sve izbjeglice i raseljene osobe koje imaju stanove u ovim područjima imale pravednu priliku da podnesu zahtjev i zaštite svoja imovinska prava.

Uz to, postoji nekoliko problema u svezi sa imovinskim zakonima koji se moraju riješiti prije nego se dopusti da rok istekne:

- Prvo, amandman na Zakon o stambenim odnosima je trenutačno na dnevnom redu Parlamenta Federacije i možda

će biti usvojen sljedećeg tjedna. On će omogućiti osobama čije je stanarsko pravo sudskom odlukom bilo poništeno da podnesu zahtjev za povrat stanarskog prava putem administrativnog postupka u skladu sa Zakonom o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima. Tim osobama se mora dati dodatno vrijeme da podnesu svoje zahtjeve.

- Drugo, izbjeglice i raseljene osobe čiji stanovi nisu nikad proglašeni napuštenim, ali u kojima sada bespravno stanuje druga osoba, sada nemaju pravo da potražuju svoj stan prema ovom Zakonu. OHR smatra da bi ove osobe također trebale imati pravo da upravnim organima podnesu zahtjev za stanove te da bi im se trebalo dati dodatno vrijeme da to i učine.
- Treće, OHR je zabrinut zbog statusa stanova za koje zahtjevi za povrat stanova neće biti podneseni do isteka roka. Prema Zakonu, čim rok istekne, raseljene osobe koje žive u ovim stanovima sa privremenim rješenjima bit će nezaštićene i mogu odmah biti iseljene. OHR zahtijeva od Vlade Federacije da usvoji propise kojima se traži da se ovi stanovi koriste u humanitarne svrhe kako bi se pomogao proces povratka.

Federalni ministar prostornog uređenja Ramiz Mehmedagić je uvažio te stavove OHR-a i prihvatio da zajedno sa OHR-om radi na iznalaženju rješenja za ova pitanja. OHR je uvjeren da će se brzo naći rješenje za ove probleme i da neće biti potrebna ponovna produženja krajnjeg roka.

Odluka visokog predstavnika se odnosi samo na Federaciju. Rok za podnošenje zahtjeva u Republici Srpskoj ostaje 19. lipnja 1999. godine. Međutim, ukoliko se proces podnošenja zahtjeva u Republici Srpskoj značajno ne poboljša u narednim mjesecima, visoki predstavnik neće oklijevati da produži i ovaj rok.

Visoki predstavnik koristi ovu prigodu da ohrabri sve izbjeglice i raseljene osobe iz oba entiteta koji još nisu podnijeli zahtjev za stan da to urade što je prije moguće.